

Alternatieve leercontext in het deeltijds kunstonderwijs

Inleiding

De alternatieve leercontext is van toepassing op de domeinen beeldende en audiovisuele kunsten, dans, muziek en woordkunst-drama.

De alternatieve leercontext voor het deeltijds kunstonderwijs is via het amendement 11 in het Decreet betreffende het Deeltijds Kunstonderwijs opgenomen onder art. 57. <http://docs.vlaamsparl.be/pfile?id=1368959>

Het amendement zorgt ervoor dat het leren in een alternatieve leercontext voor de leerling **een recht** is onder de volgende opgesomde voorwaarden:

Art. 57. §1. Een leerling kan na overleg met directeur en betrokken leerkrachten een vak waarin kennis, vaardigheden of attitudes geïntegreerd verworven worden, geheel of gedeeltelijk vervangen door leeractiviteiten in een alternatieve leercontext die relevant is voor het verwerven van de basiscompetenties, specifieke eindtermen of het behalen van de beroepskwalificatie, als aan al de volgende voorwaarden is voldaan:

1° de verantwoordelijke van de alternatieve leercontext biedt een kwaliteitsvolle leeromgeving aan;

2° de verantwoordelijke van de alternatieve leercontext voorziet structurele inhoudelijke begeleiding van de leerling die het realiseren van de basiscompetenties, specifieke eindtermen of beroepskwalificatie mee garandeert;

3° de leeractiviteiten in de alternatieve leercontext vinden plaats in een gebouw dat voldoet aan de normen inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De academie beschikt over een toetsingsinstrument dat door de onderwijsinspectie is gevalideerd om de kwaliteit van de leeromgeving te beoordelen.

De academie verzekert de opvolging van het leerproces en ontwikkelt daarvoor met toepassing van de reglementering inzake overleg en onderhandeling een afsprakenkader met alle betrokkenen.

De academie evalueert de leerling en neemt daarvoor de nodige maatregelen.

Opleidings- en vormingsactiviteiten van andere private of publieke opleidingsverstreckers komen niet in aanmerking.

De academie informeert de leerlingen over de mogelijkheid om les te volgen in een alternatieve leercontext.

Verantwoordelijkheid van de academie

De academie behoudt de financiële omkadering voor de betrokken leerlingen en blijft dus verantwoordelijk voor een structureel verankerde opvolging en begeleiding van het leerproces en de evaluatie. Het is aan de academie om haar leerlingen nauwgezet op te volgen en zo mee een kwaliteitsvol verwerven van de basiscompetenties, specifieke eindtermen of beroepskwalificaties te garanderen. De academie dient daarover in dialoog te gaan met de alternatieve leercontext. Het afsprakenkader verduidelijkt onder meer hoe de academie de structurele inhoudelijke begeleiding praktisch en organisatorisch wenst te realiseren.

Toetsingsinstrument

Het toetsingsinstrument is een document dat de academie opmaakt en gebruikt bij de beoordeling van de kwaliteit van de leeromgeving van de alternatieve leercontext.

De academie stelt objectieve criteria op die in de context van de academie relevant zijn voor een kwaliteitsvolle leeromgeving in een alternatieve leercontext. Het toetsingsinstrument bevat dus enkel criteria die **de kwaliteit van de leeromgeving garanderen**. Andere criteria zoals uitsluiting, discriminatie, in tegenspraak met het leertraject of met het decreet, beperking tot één domein, beperking van af- stand of regio ... zijn niet representatief en niet objectief.

Ter inspiratie om criteria vast te leggen die relevant zijn voor het selecteren van een kwaliteitsvolle leeromgeving:

- De criteria zijn niet in strijd met (de geest van) het decreet.
- De criteria houden rekening met de context waarin de academie zich bevindt.
- De criteria houden rekening met het eigen artistiek-pedagogisch project.
- De criteria houden rekening met het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit.
- De criteria bepalen objectief de kwaliteit van leeromgeving
  - Het vaststellen van de artistiek-pedagogische competenties van de persoon die de leerling(en) begeleidt in de alternatieve leercontext, relevant voor het verwerven van de basiscompetenties, specifieke eindtermen of het behalen van de beroepskwalificatie.
De academie beschrijft en geeft zo precies mogelijk aan over welke artistiek-pedagogische competenties de leerlingenbegeleider uit de alternatieve leercontext minimaal moet beschikken.
  - Het vaststellen van het beheersingsniveau van de alternatieve leercontext, relevant voor het verwerven van de basiscompetenties, specifieke eindtermen of het behalen van de beroepskwalificatie.

Het toetsingsinstrument wordt opgenomen in het academiereglement (cfr. Decreet, art. 58, 13°). Op deze manier informeert de academie de leerlingen over de mogelijkheid om les te volgen in een alternatieve leercontext.

Validering

De onderwijsinspectie valideert het toetsingsinstrument en hanteert de volgende werkwijze.

De criteria in het toetsingsinstrument zijn

- representatief: het criterium is relevant voor de opleiding van de leerlingen en strookt met de regelgeving.
- betrouwbaar: het criterium is onafhankelijk van de beoordelaar of van de omstandigheden.
- transparant: het criterium is objectief en eenduidig geformuleerd.

De onderwijsinspectie spreekt zich niet uit over de inhoud van de criteria.

Afsprakenkader

Andere afspraken in verband met de organisatie en inhoud van de alternatieve leercontext die verder gaan dan zoals hierboven vermeld, worden ondergebracht in een afsprakenkader tussen de academie en de alternatieve leercontext.

Uiteraard is het de bedoeling dat ook deze afspraken niet in strijd zijn met de geest van het decreet. Ook hier zijn het artistiek-pedagogisch project van de academie en het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit een belangrijke inspiratiebron, aangezien de academie verantwoordelijk blijft voor de opvolging van het leerproces en de evaluatie.

Daarnaast bepaalt het decreet dat

- de verantwoordelijke van de alternatieve leercontext structurele inhoudelijke begeleiding van de leerling voorziet die het realiseren van de basiscompetenties, specifieke eindtermen of beroepskwalificatie mee garandeert;

- de leeractiviteiten in de alternatieve leercontext plaats vinden in een gebouw dat voldoet aan de normen inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Het afsprakenkader dient niet gevalideerd te worden door de onderwijsinspectie.

Extra duiding

Om de functie en inhoud van het toetsingsinstrument en afsprakenkader en om de rol van de onderwijsinspectie extra te duiden voegde men in mei 2019 volgend artikel toe aan het BVR:

ART 35/1.

§ 1. Het toetsingsinstrument vermeld in artikel 57, tweede lid, van het decreet van 9 maart 2018 bevat alleen criteria die de kwaliteit van de leeromgeving garanderen. Criteria die het recht van de leerling op het les volgen in een alternatieve leercontext inperken, worden er niet in opgenomen.

Het afsprakenkader vermeld in artikel 57, derde lid, van het voormelde decreet, bevat alleen concrete afspraken over de opvolging van het leerproces. Bepalingen die het recht van de leerling op het les volgen in een alternatieve leercontext inperken, worden er niet in opgenomen.

§ 2. Elk schoolbestuur legt een toetsingsinstrument ter validering voor aan de onderwijsinspectie. Als het schoolbestuur het toetsingsinstrument wijzigt, bezorgt het de nieuwe versie aan de onderwijsinspectie.

De onderwijsinspectie valideert het toetsingsinstrument als de criteria representatief, betrouwbaar en transparant geformuleerd zijn. De onderwijsinspectie spreekt zich niet uit over de inhoud van de criteria.